

Zadeva C-2/20

Predlog za sprejetje prehodne odločbe

Datum vložitve:

6. januar 2020

Predložitveno sodišče:

High Court of Justice (Queen's Bench Division) (Združeno kraljestvo)

Datum predložitvene odločbe:

16. december 2019

Tožeča stranka:

Daimler AG

Tožene stranke:

Walleniusrederierna Aktiebolag

Wallenius Wilhelmsen ASA

Wallenius Logistics AB

Wilhelmsen Ships Holding Malta Limited

Wallenius Wilhelmsen Ocean AS

„K“ Line Holding (Europe) Limited

„K“ Line Europe Limited

NYK Group Europe Limited

Compañía Sudamericana de Vapores SA

[...] (ni prevedeno)

PRED HIGH COURT OF JUSTICE (višje sodišče)

**BUSINESS AND PROPERTY COURTS OF ENGLAND AND WALES
QUEEN'S BENCH DIVISION COMMERCIAL COURT** (oddelek za
gospodarske in stvarnopravne zadeve (Anglija in Wales), oddelek Queen's
Bench, senat za gospodarske zadeve (Združeno kraljestvo))

[...] (ni prevedeno) [sestava nacionalnega sodišča]

DNE 16. decembra 2019

M E D:

DAIMLER AG

Tožeča stranka/nasprotna stranka

in

[...] (ni prevedeno)

(3) WALLENIUSREDERIERNA AKTIEBOLAG

(4) WALLENIUS WILHELMOSEN ASA

(5) WALLENIUS LOGISTICS AB

(6) WILHELMOSEN SHIPS HOLDING MALTA LIMITED

(7) WALLENIUS WILHELMOSEN OCEAN AS

[...] (ni prevedeno)

(9) „K“ LINE HOLDING (EUROPE) LIMITED

[...] (ni prevedeno)

(11) NYK GROUP EUROPE LIMITED

(12) COMPANIA SUDAMERICANA DE VAPORES SA

(13) „K“ LINE EUROPE LIMITED

Tožene stranke/pritožnice

[...] (ni prevedeno) [nacionalni postopek]

SE SKLENE:

1. [High] Court (višje sodišče) predloži Sodišču Evropske unije predlog na podlagi člena 267 PDEU, kot je oblikovan v prilogi k temu sklepu.

2. [...] (ni prevedeno) [sklep o stroških]
3. [...] (ni prevedeno).
4. [...] (ni prevedeno). [nacionalni postopek]

[...] (ni prevedeno)

PRILOGA K PREDLOŽITVENI ODLOČBI

1. **Sklep Komisije** Evropska komisija je 21. februarja 2018 sprejela sklep v zvezi s storitvami pomorskega prevoza, ki jih zagotavljajo pomorski prevozniki avtomobilov.¹ V tem sklepu je bilo ugotovljeno, da je več podjetij kršilo člen 101(1) PDEU in člen 53(1) Sporazuma EGP s tem, da so sodelovala v enotni in trajajoči kršitvi, ki je obsegala usklajevanje cen in razdelitev strank pri ro-ro globokomorskem prevozu novih motornih vozil (avtomobilov, tovornjakov in težkih vozil) na različnih progah v Evropski gospodarski prostor in iz njega v obdobju od 18. oktobra 2006 do 6. septembra 2012.²
2. V zvezi z naravo ravnanja, ki je obravnavano v Sklepu, je bilo v točkah od 29 do 33 obrazložitve navedeno:

„(29) V zvezi z globokomorskimi pošiljkami v EGP in iz njega so bile stranke v različnem obsegu udeležene v ravnanju, katerega namen je bil: (i) usklajevanje cen pri nekaterih ponudbah, (ii) razdelitev poslov določenih strank in (iii) zmanjšanje zmogljivosti z usklajevanjem razreza ladij.

(30) Pri ravnanju je bilo upoštevano t. i. ‚pravilo spoštovanja‘. V skladu s tem načelom je prevoz pošiljk novih motornih vozil, povezanih z obstoječimi posli na določenih progah za določene stranke, še naprej izvajalo dotedanje prevozno podjetje (prvotni prevoznik).

(31) Iz dokazov je razvidno, da so bile stranke različno intenzivno udeležene pri teh ravnanjih:

4.1.1. Pravilo spoštovanja

(32) Stranke so kot vodilno pravilo pri svojem ravnanju upoštevale pravilo spoštovanja. Za nekatere prevoznike se je štelo, da so bili prvotni prevozniki za določene proge in/ali določene stranke. Za ohranitev *status quo* na trgu so prevozniki spoštovali posle prvotnega prevoznika tako, da so ponudili ceno nad postavkami prvotnega prevoznika ali da niso oddali ponudbe. Ravnanje se je nanašalo tudi na enotne in splošne zahteve za ponudbe (ali razpise), ki so jih izdali nekateri proizvajalci vozil. Drugim prevoznikom se je v zameno

¹ Sklep Komisije AT.40009 - Pomorski prevozniki avtomobilov C(2018) 983 final.

² Glej člen 1 tega sklepa.

obljubilo, da bodo imeli zagotovljene prevoze na določenih drugih progah/poslih, na katerih so bili oni prvotni prevozniki. V nekaterih primerih so prevozniki upoštevali pravilo spoštovanja zgolj zato, da so se izognili morebitnim medsebojnim sporom.

(33) Zadevne pošiljke v EGP so se nanašale na primer na nekatere pošiljke iz Azije, Južne Afrike ter Severne, Srednje in Južne Amerike v EGP. Zadevne pošiljke iz EGP so se nanašale na primer na nekatere pošiljke iz EGP v Azijo, Oceanijo, Južno Afriko ter Severno, Srednjo in Južno Ameriko.“

3. V zvezi z geografskim obsegom ravnanja, na katero se nanaša Sklep:
 - a. je bilo v točki 4 obrazložitve določeno:

„Sklep se osredotoča na storitve globokomorskega prevoza avtomobilov, ki so se začele ali končale v EGP.“
 - b. Dalje, v točki 41 obrazložitve je bilo navedeno:

„Geografski obseg zadevnega ravnanja se je nanašal vsaj na pošiljke v EGP in iz EGP (v nadaljevanju: ‚vhodne‘ in ‚izhodne‘ pošiljke).“
4. V zvezi s področjem časovne uporabe Sklepa in natančneje datumom domnevnega začetka zadevnega ravnanja je bilo v točki 42 obrazložitve navedeno:

„Pravila za izvajanje konkurenčnega prava se za vse storitve pomorskega prevoza, vključno s *kabotažo* in mednarodnimi prevoznimi storitvami v prosti plovbi, uporabljajo od začetka veljavnosti Uredbe Sveta (ES) št. 1419/2006 z dne 24. septembra 2006 o razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 4056/86, tj. od 18. oktobra 2006. Ta datum je najzgodnejši datum, od katerega lahko Komisija izvaja pristojnost za sankcioniranje ravnanja strank. Da bi se upoštevala ta sprememba glede pristojnosti in za namene tega sklepa, se **šteje, da se je** ravnanje vseh strank **začelo** 18. oktobra 2006.“
(poudarek dodan)
5. **Nacionalni postopek** S tožbo pred predložitvenim sodiščem se trdi, da so tožene stranke pri zagotavljanju storitev mednarodnega ro-ro globokomorskega prevoza vozil na progah po vsem svetu, vključno s progami med pristanišči zunaj EGS/zunaj ES/zunaj EGP, med letom 1997 (kar zadeva dvanajsto toženo stranko, družbo CSAV, pa med letom 2000) in 17. oktobrom 2006 kršile člen 101(1) PDEU (prej člen 85(1) EGS/člen 81(1) ES) in člen 53 Sporazuma EGP. Družba Daimler AG v zvezi s storitvami ro-ro globokomorskega prevoza vozil med pristanišči zunaj EU in EGP na podlagi člena 101(1) PDEU trdi, da je v Nemčiji:
 - a. izvedla centralni razpisni postopek za storitve pomorskega prevoza in sklenila okvirne pogodbe, v skladu s katerimi so se izvajale te storitve;

- b. bilo nezakonito ravnanje izvršeno s predložitvijo nekonkurenčnih ponudb v tem postopku in/ali nepredložitvijo konkurenčnih ponudb v tem postopku; in
 - c. utrpela škodo.
6. **Pogodba EGS** Prvotna izvedbena pravila za člena 85 in 86 EGS so bila določena v členih 87, 88 in 89 EGS.
 7. Člen 87(1) EGS je določal, da mora Svet sprejeti vse ustrezne uredbe ali direktive za uveljavitev načel iz členov 85 in 86.
 8. Člen 88 EGS je določal:

„Do začetka veljavnosti predpisov, sprejetih v skladu s členom 87, se organi držav članic odločajo glede dopustnosti sporazumov, sklepov in usklajenih ravnanj ter zlorabe prevladujočega položaja na skupnem trgu v skladu z lastno zakonodajo in z določbami člena 85, zlasti odstavka 3, in člena 86.“
 9. Komisija je bila na podlagi člena 89 EGS pristojna za preiskavo in sprejetje obrazloženih odločb v zvezi s kršitvami členov 85 in 86 EGS.
 10. **Uredba št. 17** Prva Uredba o izvajanju členov 85 in 86 EGS, ki jo je sprejel Svet na podlagi člena 87 EGS, je bila leta 1962 Uredba Sveta št. 17.³ S členom 1 Uredbe št. 141 je bil s področja uporabe Uredbe št. 17 izvzet prevoz.⁴ V tistem obdobju sta za uporabo členov 85 in 86 EGS v pomorskem sektorju torej veljala člena 88 in 89 EGS.
 11. **Uredba št. 4056/86** Z Uredbo št. 4056/86 so bila vzpostavljena podrobna pravila za uporabo členov 85 in 86 Pogodbe v zvezi s storitvami v pomorskem prevozu;⁵ glej člen 1(1). Uredba št. 4056/86 je začela veljati 1. julija 1987; glej člen 27. V členu 1(2) Uredbe št. 4056/86 sta bila predmet in področje uporabe Uredbe opredeljena tako:

„Uporablja se le za storitve v mednarodnem pomorskem prometu **iz ali v enega ali več pristanišč Skupnosti**, vendar ne za storitve v izrednem ladijskem prometu [prevoze z ladjami v prosti plovbi].“ (poudarek dodan)
 12. Z Uredbo št. 4056/86 niso bila določena izvedbena pravila za storitve v mednarodnem pomorskem prevozu med pristanišči zunaj Skupnosti.

³ UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 1, str. 3.

⁴ UL 1962, 124, str. 2751.

⁵ UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 7, zvezek 1, str. 241.

13. **Uredba št. 1/2003** Uredba Sveta št. 1/2003⁶ je z učinkom od 1. maja 2004 razveljavila uredbi št. 17 in št. 141⁷ ter ju nadomestila z novim sistemom izvrševanja členov 101 in 102 PDEU. V zvezi s tem sistemom:

- a. V poglavju I Uredbe št. 1/2003 so določena nekatera „Načela“. Na podlagi člena 1(1) so bili vsi sporazumi, sklepi in usklajena ravnanja, zajeti v členu 101 PDEU, ki niso izpolnjevali pogojev iz člena 101(3) PDEU, prepovedani brez zahteve po prehodni odločbi. Na podlagi člena 1(2) [Uredbe št. 1/2003] nobeni taki sporazumi, sklepi in usklajena ravnanja, ki so izpolnjevali pogoje iz člena 101(3) PDEU, niso bili prepovedani brez zahteve po prehodni odločbi.
- b. V poglavju II Uredbe št. 1/2003 so določene „Pristojnosti“ Komisije in držav članic za uporabo pravil Unije o konkurenci. Na podlagi člena 4 ima Komisija za namene uporabe členov 101 in 102 PDEU pristojnosti, opredeljene s to uredbo. Na podlagi člena 5 so organi, pristojni za konkurenco v državah članicah, pristojni za uporabo členov 101 in 102 PDEU v posameznih primerih. Na podlagi člena 6 so nacionalna sodišča pristojna za uporabo členov 101 in 102 PDEU. V zvezi v vlogo nacionalnih sodišč je v uvodni izjavi 7 navedeno:

„Nacionalna sodišča imajo pri uporabi pravil konkurence Skupnosti bistveno vlogo. V pravnih sporih med posamezniki ščitijo **osebne pravice** v skladu s pravom Skupnosti, na primer z določanjem odškodnin oškodovancem. Nacionalna sodišča dopolnjujejo naloge nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco. Zato jim mora biti v celoti dovoljena uporaba členov [101 in 102 PDEU].“ (poudarek dodan)

- c. Poglavje X Uredbe št. 1/2003 vsebuje nekatere „Splošne določbe“. Te vključujejo člen 32 (naslovljen „Izjeme s področja uporabe“).
 - d. Poglavje XI Uredbe št. 1/2003 vsebuje „Prehodne in končne določbe ter spremembe“. Te vključujejo člen 38 (naslovljen „Sprememba Uredbe (EGS) št. 4056/86“), v zvezi s katerim glej več v nadaljevanju.
14. Člen 32 Uredbe št. 1/2003, kot je bil sprejet, določa:

„Ta uredba se ne uporablja za:

- (a) mednarodne prevoze z ladjami v prosti plovbi, kakor so opredeljeni v členu 1(3)(a) Uredbe (EGS) št. 4056/86;

⁶ UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 205, ter popravka v UL 2015, L 100, str. 18, in UL 2019, L 142, str. 72.

⁷ Glej člen 43 Uredbe št. 1/2003.

- (b) pomorske prevoze, ki potekajo izključno med pristanišči ene in iste države članice, kakor predvideva člen 1(2) Uredbe (EGS) št. 4056/86;
 - (c) zračni prevoz med letališči Skupnosti in tretjimi državami.“
15. S členom 32 niso izrecno izključeni drugi pomorski prevozi, vključno z mednarodnimi pomorskimi prevozi med pristanišči zunaj Skupnosti, ki niso prevozi z ladjami v prosti plovbi, kot so opredeljeni v členu 1(3)(a) Uredbe št. 4056/86. Člen 32(c) Uredbe št. 1/2003 je bil razveljavljen z učinkom od dne, ko je začela veljati Uredba št. 1/2003.
 16. S členom 38 Uredbe št. 1/2003 so bile razveljavljene procesne določbe iz členov od 10 do 25 Uredbe št. 4056/86 (z izjemo člena 13(3)) (ki so bile nadomeščene z novimi postopki, določenimi v Uredbi št. 1/2003) in spremenjene nekatere druge določbe Uredbe št. 4056/86. Sicer z Uredbo št. 1/2003 Uredba št. 4056/86 ni bila spremenjena in so njene vsebinske določbe ostale veljavne. Te vsebinske določbe v bistvenem obsegajo določitev nekaterih izjem v primeru tehničnih sporazumov in linijskih konferenc (členi od 2 do 7 Uredbe št. 4056/86) in določitev zlorabe prevladujočega položaja (člen 8 Uredbe št. 4056/86). Področje stvarne uporabe teh vsebinskih določb je ostalo tako, kot je določeno v členu 1 Uredbe št. 4056/86.
 17. **Uredba št. 1419/2006** Uredba št. 1419/2006⁸ je z 18. oktobrom 2006 razveljavila Uredbo št. 4056/86⁹ in člen 32 Uredbe št. [1419/2006].¹⁰
 18. Predložitvenemu sodišču ni jasno, ali so bila z Uredbo št. 1/2003, kakor je bila sprejeta, vzpostavljena izvedbena pravila za storitve v mednarodnem pomorskem prevozu med pristanišči zunaj Skupnosti ali pa so za te storitve še naprej veljale prehodne določbe, dokler člen 32 Uredbe št. 1/2003 in člen 1 Uredbe št. 4056/86 nista bila razveljavljena z Uredbo št. 1419/2006.
 19. Prav tako predložitvenemu sodišču ni jasno, ali so nacionalna sodišča pristojna za uporabo člena 85 EGS (kot je bil takrat veljaven) v primeru ravnanj iz obdobja, za katero so se uporabljale prehodne določbe. To je posledica nasprotujočih si analiz sodne prakse Sodišča (kot je navedena v točkah od 20 do 22 spodaj), ki so jih sprejela angleška in nizozemska sodišča (z odločbami, navedenimi v točkah 24 in 25 spodaj).
 20. **Zadeva 127/73, Belgische Radio en Televisie/SV SABAM** Sodišče je v zadevi 127/73, SABAM (sodba z dne 30. januarja 1974), razsodilo, da izhaja pristojnost nacionalnih sodišč za uporabo členov 85 in 86 EGS, zlasti v zasebnopravnih sporih, iz neposrednega učinka teh določb, ki za posameznike ustvarjajo neposredne pravic e, ki jih morajo varovati nacionalna sodišča (točki 15 in 16).

⁸ UL 2006, L 269, str. 1.

⁹ Glej člen 1 Uredbe št. 1419/2006.

¹⁰ Glej člen 2 Uredbe št. 1419/2006.

Sodišče je dalje razsodilo, da s členom 9 Uredbe št. 17 nacionalnim sodiščem ni odvzeta taka pristojnost (točke od 17 do 20). Pomen postopka pred Evropsko komisijo na podlagi Uredbe št. 17 za nacionalna sodišča je Sodišče presojalo z vidika pravne varnosti:

- a. **Točka 21** „[...] če Komisija na podlagi člena 3 Uredbe št. 17 začne postopek, lahko sodišče, če meni, da je to potrebno iz razlogov pravne varnosti, prekine postopek in počaka na izid postopka Komisije.“
 - b. **Točka 22** „Nasprotno pa bo nacionalno sodišče v splošnem nadaljevalo postopek, kadar bo ugotovilo, da bodisi sporno ravnanje očitno ne more imeti zaznavnih učinkov na konkurenco ali na trgovino med državami članicami bodisi da ni dvoma o nezdržljivosti tega ravnanja s členom [102 PDEU].“
21. **Združene zadeve od 209/84 do 213/84, Asjes V** združenih zadevah Asjes, od 209/84 do 213/84, je Sodišče preučevalo, ali lahko nacionalno sodišče uporabi člen 85 EGS za usklajeno ravnanje pri oblikovanju cen v zvezi s storitvami zračnega prevoza, za katere v tistem času niso veljala nobena izvedbena pravila, pri čemer ni bila glede teh ravnanj izdana nobena odločba na podlagi člena 88 ali 89 EGS. Sodišče je razsodilo:
- a. **Točka 55** „[...] izraz ‚organi držav članic‘ iz člena 88 se nanaša bodisi na upravne organe, ki so v večini držav članic zadolženi za to, da se pod nadzorom pristojnih sodišč uporabi nacionalna zakonodaja o konkurenci, bodisi na sodišča, ki jim je bila ista naloga zaupana v drugih državah članicah.“
 - b. **Točka 60** „V teh okoliščinah se je treba vprašati, ali je ob neobstoju uredb ali direktiv, ki bi jih na področju zračnega prevoza sprejel Svet na podlagi člena 87, nacionalno sodišče, ki ni eden od organov držav članic iz člena 88, kljub temu pristojno, da v postopkih, kot je ta iz postopka v glavni stvari, razsodi, da je usklajeno ravnanje pri oblikovanju cen med letalskimi prevozniki v nasprotju s členom 85, čeprav v zvezi s tem usklajenim ravnanjem niso sprejeli odločbe ne pristojni nacionalni organi na podlagi člena 88 in ne Komisija na podlagi člena 89, zlasti člena 89(2).“
 - c. **Točka 61** „V zvezi s tem je treba spomniti, kot je navedlo Sodišče [v zadevi 13/61, Bosch/Van Rijn], da ‚člena 88 in 89 pač ne moreta zagotoviti popolne in skladne uporabe člena 85, tako da bi že sam njun obstoj omogočal sklep, da je člen 85 že od začetka veljavnosti Pogodbe imel polni učinek‘.“
 - d. **Točka 62** „Dejansko je s členom 88 odločba nacionalnih organov o dopustnosti sporazumov, sklepov in usklajenih ravnanj predvidena le za primer, kadar so jim ti predloženi v odobritev v skladu z veljavnim nacionalnim pravom o konkurenci. Čeprav je Komisija na podlagi

člena 89 pristojna za ugotovitev morebitnih kršitev členov 85 in 86, pa po drugi strani ni pristojna za odobritev izjem v smislu člena 85(3).“

- e. **Točka 63** „V teh okoliščinah dejstvo, da lahko sporazum, sklep ali usklajeno ravnanje spada na področje uporabe člena 85, ne zadostuje, da bi se ga takoj štelo za prepovedanega z odstavkom 1 navedenega člena in zato za samodejno ničnega na podlagi odstavka 2 tega člena.“
 - f. **Točka 64** „Takšna ugotovitev bi bila namreč v nasprotju s splošnim načelom pravne varnosti – pravnim pravilom, ki ga je treba, kot je razsodilo Sodišče [v zadevi 13/61, Bosch/Van Rijn], spoštovati pri uporabi Pogodbe – saj bi vodil do prepovedi in ničnosti nekaterih sporazumov, celo preden bi bilo mogoče ugotoviti, ali se zanje člen 85 uporablja v celoti.“
 - g. **Točka 65** „Vendar je treba priznati, kot je pojasnilo Sodišče [v zadevi 13/61, Bosch/Van Rijn], da so do začetka veljavnosti uredbe ali direktive za izvajanje členov 85 in 86 v smislu člena 87 na podlagi odstavka 1 člena 85 prepovedani, na podlagi odstavka 2 istega člena pa samodejno nični zgolj sporazumi in sklepi, za katere so organi držav članic na podlagi člena 88 ugotovili, da spadajo pod člen 85(1) in da za njih ne pride v poštev izjema od prepovedi iz odstavka 3 tega člena, ali za katere je Komisija sprejela ugotovitev iz člena 89(2).“
 - h. **Točka 68** „Tako je treba ugotoviti, da če pristojni nacionalni organi ne sprejmejo odločbe na podlagi člena 88, da je določeno usklajeno ravnanje pri oblikovanju cen med letalskimi prevozniki prepovedano s členom 85(1) in da ga ni mogoče izvzeti na podlagi člena 85(3), ali če Komisija v skladu s členom 89(2) ni izdala odločbe, v kateri bi bilo ugotovljeno, da tako usklajeno ravnanje pomeni kršitev člena 85(1), nacionalno sodišče, kot je to, ki je obravnavane zadeve predložilo Sodišču, ni pristojno, da na lastno pobudo ugotovi, da je zadevno usklajeno ravnanje pri oblikovanju cen nezdržljivo s členom 85(1).“
22. **Zadeva 66/86, Ahmed Saeed** Sodišče je v zadevi 66/86, Ahmed Saeed, ki je sledila zadevi Asjes, (v točkah 20 in 21) razsodilo, da sporazumi o oblikovanju cen notranjih letalskih prevoznih storitev ter mednarodnega letalskega prevoza v tretje države in iz njih niso samodejno nični na podlagi člena 85(2) EGS, ker zanje veljata člena 88 in 89 EGS, saj za take storitve v tistem obdobju niso bila sprejeta izvedbena pravila na podlagi člena 85 EGS. Sodišče je razsodilo, da se, nasprotno, člen 86 EGS za take storitve uporablja v celoti, ne da bi bila potrebna izvedbena pravila:
- a. **Točka 32** „[...] nadaljnja uporaba prehodnih določb iz členov 88 in 89 je upravičena zgolj zaradi okoliščine, da je mogoče za sporazume, sklepe in usklajena ravnanja iz člena 85(1) uporabiti izjemo iz člena 85(3), in da se z odločitvami institucij, ki jim je na podlagi izvedbenih pravil, sprejetih na

podlagi člena 87, dana pristojnost za odobritev ali zavrnitev takih izjem, razvija politika na področju konkurence. Nasprotno pri zlorabi prevladujočega položaja ni mogoča nikakršna izjema; taka zloraba je enostavno prepovedana s Pogodbo, tako da morajo – odvisno od okoliščin primera – pristojni nacionalni organi ali Komisija v okviru svojih pristojnosti sprejeti ukrepe v zvezi s to prepovedjo.“

- b. **Točka 33** „Zato je treba skleniti, da se prepoved iz člena 86 Pogodbe v celoti uporablja za celoten sektor letalskega prevoza.“
23. **Nacionalni organ v Združenem kraljestvu** Dolžnost iz člena 88 ES je z nacionalnim pravom Združenega kraljestva¹¹ zaupana Secretary of State (minister), ki je deloval z nekdanjim Director General of Fair Trading (generalni direktor urada za varstvo potrošnikov) in nekdanjo Monopolies and Mergers Commission (komisija za monopole in združitve).
24. **Angleška sodišča** Angleška sodišča (sodnik Rose na prvi stopnji; potrditev s strani Court of Appeal (pritožbeno sodišče)) so v zadevi La Gaitana Farms SA & Others proti British Airways plc¹² v okviru spora med posamezniki glede storitev letalskega prevoza, v katerem se je zahtevala odškodnina zaradi kršitve pravil Unije/EGP o konkurenci, razsodila, da nacionalna sodišča niso pristojna za uporabo takih pravil za tako ravnanje, do katerega je prišlo v obdobju, zajetem s prehodnimi določbami, če in dokler bodisi nacionalni organ za konkurenco ali Komisija ne odloči, da je prišlo do kršitve člena 85 EGS.
25. **Nizozemska sodišča** Sodišče v Amsterdamu je v sodbi z dne 18. septembra 2019 v zadevi Stichting Cartel Compensation proti KLM NV in drugi, v kateri je šlo za podoben spor kot v zadevi La Gaitana, začasno odločilo, da ni pristojno za uporabo člena 85 EGS za tako ravnanje v obdobju, zajetem s prehodnimi določbami. Ker so angleška sodišča v zadevi La Gaitana ugotovila drugače, se je sodišče v Amsterdamu odločilo, da na podlagi člena 267 PDEU Sodišču predloži zadevo v postopek predhodnega odločanja. Vprašanje, ki ga je predložilo sodišče v Amsterdamu, še ni bilo objavljeno v *Uradnem listu [Evropske unije]* (čeprav se zdi, da je bilo vneseno pod številko zadeve C-819/19). Vendar je predložitveno sodišče videlo kopijo uradnega prevoda sodbe sodišča v Amsterdamu, v skladu s katero je bilo vprašanje tako:

„Ali je nacionalno sodišče v sporu med oškodovanci (v tem primeru špediterji, odjemalci storitev zračnega tovornega prevoza) in letalskimi prevozniki pristojno – bodisi zaradi neposrednega učinka člena 101 PDEU ali vsaj člena 53 Sporazuma EGP bodisi na podlagi (takojšnjega učinka)

¹¹ EC Competition Law (Articles 88 and 89) Enforcement Regulations 1996 (izvedbena uredba iz leta 1996 o konkurenčnem pravu Unije (člena 88 in 89)), SI 1996/2199; EC Competition Law (Articles 84 and 85) Enforcement (Revocation) Regulations 2007 (izvedbena uredba iz leta 2007 o konkurenčnem pravu Unije (člena 84 in 85) (razveljavitev), SI 2007/1846.

¹² [2017] EWHC 2420 (Ch) (sodnik Rose) [2019] EWCA Civ 37 (Court of Appeal).

člena 6 Uredbe št. 1/2003 – za uporabo člena 101 PDEU ali vsaj člena 53 Sporazuma EGP v celotnem obsegu za sporazume/medsebojno dejansko usklajena ravnanja letalskih prevoznikov glede storitev prevoza tovora na letih, ki so bili opravljeni pred 1. majem 2004 na zračnih poteh med letališči znotraj Unije in letališči zunaj EGP oziroma pred 19. majem 2005 na zračnih poteh med Islandijo, Lihtenštajnom in Norveško ter letališči zunaj EGP, oziroma na letih, ki so bili opravljeni pred 1. junijem 2002 med letališči znotraj Unije in Švico, tudi za obdobje, ko je veljala prehodna ureditev iz členov 104 in 105 PDEU, ali pa prehodna ureditev temu nasprotuje?“

26. **Predlog za sprejetje predhodne odločbe** Predložitveno sodišče je glede na navedeno sklenilo, da vloži predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU. Razlogi za to so zlasti:
- a. Tudi predložitveno sodišče mora za izdajo sodbe v tem postopku odločiti o vprašanju, ki ga je v zadevi Stichting predložilo sodišče v Amsterdamu, ali lahko nacionalna sodišča uporabijo člen 101 PDEU (in njegove predhodnike) ali člen 53 Sporazuma EGP za sporazume v obdobjih, v katerih se je uporabljala prehodna ureditev. V postopku pred predložitvenim sodiščem se postavlja vprašanje glede pomorskega prevoza in ne letalskega prevoza.
 - b. Zaželeno bi bilo, da bi lahko stranke v tem postopku, ki imajo morda drugačna stališča kot stranke v zadevi Stichting, imele možnost predložiti stališča Sodišča o tej problematiki.
 - c. Možno je, da se bo upošteveni postopek pred sodiščem v Amsterdamu končal s sporazumom med strankami in bo zahtevek umaknjen pred odločitvijo Sodišča. V takem primeru predložitveno sodišče brez tega predloga za sprejetje predhodne odločbe ne bi pridobilo odgovora Sodišča na tisto vprašanje.
 - d. V tem postopku se pojavlja dodatno vprašanje, ki se v zadevi Stichting ni pojavilo, namreč vprašanje, ali je imela Uredba št. 1/2003, kot je bila sprejeta, za posledico vzpostavitev izvedbenih pravil za storitve v mednarodnem pomorskem prevozu med pristanišči zunaj Skupnosti ali pa so te storitve ostale predmet prehodne ureditve.
27. Zaželeno bi bilo, da bi se predlog predložitvenega sodišča obravnaval skupaj z zgoraj navedenim predlogom za sprejetje predhodne odločbe sodišča v Amsterdamu, saj se bodo trditve in problematika v zvezi z obdobjem pred 1. majem 2004 znatno prekrivale.
28. Zaradi tega to sodišče predlaga Sodišču Evropske unije, naj na podlagi člena 267 PDEU odgovori na ti vprašanji:

„1. Ali je nacionalno sodišče pristojno za odločanje o odškodninskem zahtevku na podlagi člena 85 EGS/člena 81 ES, če je očitano ravnanje obsegalo opravljanje storitev mednarodnega pomorskega prevoza izključno med pristanišči zunaj EGP/ES v obdobju pred 1. majem 2004, nacionalno sodišče pa ni bilo upoštevni organ države članice za namene člena 88 EGS/člena 84 ES?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen, ali je nacionalno sodišče pristojno za odločanje o takem zahtevku v zvezi z opravljanjem storitev mednarodnega pomorskega prevoza izključno med pristanišči zunaj EGP/ES v obdobju med 1. majem 2004 in 18. oktobrom 2006?“

DELOVNI DOKUMENT